

Nyitott gazdaságok – a mezőgazdaság jövője csak pedagógiával biztosítható

A legnagyobb francia mezőgazdasági szakszervezeti szövetség, az FNSEA az idei évben is megrendezte a „nyitott farmok” (*fermes ouvertes*) rendezvénysorozatot, ami valójában nem más, mint az általános iskolák negyedik és ötödik osztályos diákjainak megismertetése a mezőgazdasági termeléssel, a gazdálkodói mesterséggel, a termékekkel, egyáltalán azzal, honnan jut el az étel az asztalokra. A kezdeményezés kifejezetten pedagógiai célzatú, nagy vonalakban hasonlít az agrárkamara által működtetett pedagógiai farm-hálózathoz (*fermes pédagogiques*), ám attól mégis alapvetően különbözik. A kamarai rendszerben ugyanis ez a pedagógiai tevékenység a gazdaságok több lábán állását szolgálja, és egész évben folyamatos kiegészítő bevételt jelent azáltal, hogy néhány eurós fejenkénti térítés ellenében (általában iskolás) csoportokat fogadnak, elmagyarázzák a mezőgazdasági tevékenység lényegét, bemutatják a gazdaságot, és rendszerint kóstolót is tartanak a farm termékeiből. Az FNSEA említett és mintegy húsz éves múltra visszatekintő kezdeményezése viszont csak az év jól meghatározott, nagyon szűk periódusában (rendszerint május vége) „él”, teljesen ingyenes és a gazdák önkéntes jelentkezésén alapul, továbbá egy jól meghatározott iskolai korosztályt céloz meg. A programot az FNSEA, azaz az országos szakszervezeti ernyőszervezet a megyei és regionális szervezetekkel, valamint további mintegy húsz, országos jelentőségű együttműködő partnerrel közösen valósítja meg, ez idei évben 70 megyében 250 ezer diákot fogadva a gazdaságokban. A szakszervezet és a partnerek reményei szerint a kezdeményezés hosszú távon szűkítheti azt a „szakadékot”, ami a városi lakosság és a vidék között a nyolcvanas évek végére kialakult.

1. kép A program új logója

A jelentkező gazdák rendkívül sokszínű tevékenységének köszönhetően a diákok is hasonlóan változatos világgal ismerkedhetnek meg, amihez az FNSEA azzal is hozzájárul, hogy a tanárokat és a diákokat egyaránt segítő pedagógiai segédletet is készít, aminek része egy kimondottan iskolai használatra alkalmas munkafüzet is. A támogatóknak köszönhetően minden, a programban részt vevő osztály térítésmentesen kaphatja meg a „tankönyvet” és a munkafüzet-csomagot, ez utóbbiból minden diáknak jut egy példány. A megyei és regionális kamarák ezen kívül egyéb olyan anyagokat is az iskolák rendelkezésére bocsátanak, amikkel jobban megismerhető az adott megye, régió mezőgazdasága is, nem csak a meglátogatott gazdaság. Mint Xavier Beulin, az FNSEA elnöke az idei, egy Indre megyei gazdaságban tartott kampánynyitó alkalmával megjegyezte, mindezt azért van szükség, mert „az iskolai könyvek kívánni valót hagynak maguk után”. A szakszervezet minden évben más és más témára helyezi a hangsúlyt, tavaly és az idei évben ez a környezetvédelem és a helyi gazdasági élet kapcsolata volt. 2007-ben és 2008-ban a kiegyensúlyozott táplálkozás, 2009-ben a gyümölcsstermesztés és a gazdaságokban található biológiai sokféleség kapcsolata, tavalyelőtt csak a biodiverzitás kapott kiemelt figyelmet. Az FNSEA az akciót minden évben meghirdeti a tavaszi párizsi nemzetközi mezőgazdasági kiállítás alatt is – az idei évben több, mint ezer iskolásnak szervezték meg a kifejezetten pedagógiai célú vásárlátogatást. Immár tíz éve, hogy az FNSEA igyekszik külön elismerésben is részesíteni mindazon gazdákat és oktatókat, akik átlagon felüli részvétellel járulnak hozzá a program sikeréhez, a díjak (Lauriers d’Or) átadására minden évben neves, ismert közéleti személyiségeket, sportolókat, politikusokat kérnek föl.

2. kép A gazda és a hallgatóság

Az idei kampánynyitóra az országos esővel kísért május 21-én került sor az Indre megyei Reboursin település közelében, a *van Remorteree*-házaspár és két rokonuk által közösen működtetett sertéstartó gazdaságban diákok, szakmabeliek, a szaksajtó és a körzet szenátora, [Jean-François Mayet](#) részvételével. A biogazdálkodásra való átállás fázisában lévő gazdaság az állattartás mellett gabonatermesztéssel, takarmánykészítéssel, valamint a gazdasági épületek tetején elhelyezett napelemtábláknak köszönhetően elektromos áram termelésével is foglalkozik.

Xavier Beulin a megnyitó alkalmával kiemelte, a mezőgazdaság és az erre épülő élelmiszeripar a munkahelyteremtés szempontjából megkerülhetetlen fontosságú, ezért nagyon fontos, hogy már gyerekkorban megkezdődjön annak megismertetése a jövő fogyasztóival és munkavállalóival. A szakszervezet elnöke hozzátette, az idén megújult logó is a nyitottságot hivatott szimbolizálni, miközben a mezőgazdaság és a gazdálkodói szakma folyamatosan változik. A gazdáknak ugyanis folyamatosan alkalmazkodniuk kell a változó körülményekhez, új feladatokat kell ellátniuk, ezekhez új ismeretekre, mindehhez komoly befektetésre van szükség időben, energiában és pénzben egyaránt. A rendkívül sokszínű francia mezőgazdaság és a kapcsolódó gazdasági ágak együttese 3,5 millió embernek ad munkát, ez a teljes francia aktív népesség 15%-át jelenti, miközben nap mint nap nagyon összetett és nehéz helyzetben kell helytállni. Beulin külön kiemelte, hogy a gazdák egyharmada nő, akiket külön is elismeréssel illet azért a teljesítményért, amit a család életében betöltött elsődleges feladataik ellátása mellett mutatnak föl. Ez is indokolja azt, hogy a következő kamarai választásokon arra törekedjenek, hogy a mostaninál nagyobb legyen a választott női tisztségviselők aránya, ha nem is lehet biztosítani a fele-fele arányt, de el kell(ene) érni legalább a már említett egyharmados képviseleti szintet.

3. kép A pedagógiai segédlet

Xavier Beulin emlékeztetett arra is, hogy az agrár-szakoktatásból kikerülő diákok 93%-a fél éven belül munkát kap, ennél jobb arányt kevés területen lehet találni. A mezőgazdaság – amiben jelenleg is 70 ezer betöltetlen álláshely van – komoly lehetőséget jelent a munkanélküliek foglalkoztatására is: a munka melletti átképzésre jelentkezők fele a tanfolyam befejezését

követően határozatlan idejű munkaszerződést írhat alá. Hozzátette, a francia mezőgazdaságnak mindene megvan ahhoz, hogy sikeres legyen, igaz, a szocio-ökonómiai és a jogszabályi környezet „kissé bonyolult”, amin javítani kellene. Megjegyezte, véleménye szerint nem a fogyasztás növelése fogja a francia gazdaságot kiemelni a válságból, hanem a termelés, a munka – ezekbe kell investálni, amihez a minél nagyobb hatékonyság érdekében magas szintű innovációt és K+F-et kell társítani.

Somogyi Norbert mezőgazdasági és TÉT-attasé, Párizs